

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अध्यादेश-२०१५
अंतर्गत लोकसेवा, आवश्यक कागदपत्रे, फी,
नियत कालमर्यादा, पदनिर्देशित अधिकारी, प्रथम
व द्वितीय अपिलीय अधिकारी अधिसूचित
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: एमसीओ-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-१४

मंत्रालय, मुंबई-३२

दिनांक:- २३ जून, २०१५

वाचा:- सन-२०१५ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र.५

प्रस्तावना:-

राज्यातील पात्र व्यक्तींना पारदर्शक, कार्यक्षम व समयोचित लोकसेवा देण्याकरिता तसेच लोकांच्या स्थानिक प्रशासनाकडून वाढत्या अपेक्षा विचारात घेऊन त्यांना तत्पर व दर्जेदार सेवा पुरविण्याच्या दृष्टिकोनातून महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अध्यादेश-२०१५, दि.२८/०४/२०१५ रोजी लागू करण्यात आला आहे. या अध्यादेशातील कलम-३ मध्ये नमूद करण्यात आल्यानुसार प्रत्येक सार्वजनिक प्राधिकरणाने अध्यादेश लागू झाल्यानंतर ३ महिन्यांच्या कालावधीच्या आत आणि त्यानंतर वेळोवेळी ते पुरवित असलेल्या लोकसेवा, पदनिर्देशित अधिकारी, प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी आणि नियत कालमर्यादा या अध्यादेशाखाली अधिसूचित करणे आवश्यक आहे. सदरहू अध्यादेश निर्गमित करण्यामागे सार्वजनिक प्राधिकरणाने त्या पुरवित असलेल्या सेवा अधिनियमांतर्गत अधिसूचित करून त्याप्रमाणे संबंधित सेवा पुरविणे आवश्यक आहे.

०२. या विभागाच्या प्रशासकीय अधिपत्याखाली राज्यातील महानगरपालिका व नगरपरिषदा/नगरपंचायती या नागरी स्थानिक संस्थांचा समावेश आहे. नागरी स्थानिक संस्थांमार्फत देण्यात येणाऱ्या विविध सेवा सुविधांपैकी नागरिक केंद्रबिंदू मानून, नागरिकांना दैनंदिन जीवनामध्ये सातत्याने आवश्यक असणाऱ्या व ज्या लोकसेवांचा जास्तीत जास्त नागरिकांनी फायदा घेतला आहे व ज्या सेवा महत्त्वाच्या आहेत, अशा सेवा अध्यादेशाच्या कलम-३ अनुसार अधिसूचित करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्याअनुषंगाने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

शासन निर्णय:-

- (१) या शासन निर्णयाच्या सहपत्र-अ मध्ये नमूद केलेल्या एकूण १५ सेवा राज्यातील सर्व महानगरपालिकांनी कलम-३ अनुसार अधिसूचित करावयाच्या आहेत.
- (२) या शासन निर्णयासोबतच्या सहपत्र-ब, क व ड मध्ये नमूद केलेल्या एकूण १३ सेवा राज्यातील सर्व नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांनी कलम-३ अनुसार अधिसूचित करावयाच्या आहेत.
- (३) शासन निर्णयासोबतच्या सहपत्र-अ, ब, क व ड मध्ये नमूद केलेल्या सेवा, आवश्यक कागदपत्रे व नियत कालावधी यामध्ये संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना (महानगरपालिका, नगरपरिषदा/नगरपंचायती) यांना बदल करता येणार नाही.
- (४) या अधिनियमांतर्गत सेवा पुरविण्याकरिता आकारावयाची फी निश्चित करण्याची संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना मुभा राहिल. तसेच संबंधित नागरी स्थानिक संस्थेची रचना विचारात घेऊन पदनिर्देशित अधिकारी, प्रथम अपिलीय अधिकारी व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादीमध्ये संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना सुधारणा करता येईल.

०३. राज्यातील सर्व आयुक्त, महानगरपालिका व मुख्याधिकारी नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांनी उपरोक्तप्रमाणे कलम-३ अनुसार सेवा अधिसूचित करणे व त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबतची कार्यवाही करावी.

०४. उपरोक्त आदेशाची अंमलबजावणी दि.०१ जुलै, २०१५ ते दि.२७ जुलै, २०१५ या कालावधीत सुरु करण्याची जबाबदारी संबंधित महानगरपालिका आयुक्त व मुख्याधिकारी नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांची राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०६२४१७४८३६०५२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ज. ना. पाटील)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रती-

१. मा.विरोधी पक्षनेते, दोन्ही सभागृह, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई.
२. सर्व सन्माननीय विधानसभा/विधानपरिषद व संसद सदस्य.
३. मा.राज्यपाल महोदय यांचे सचिव.
४. मा.मुख्यमंत्री महोदय यांचे प्रधान सचिव.
५. सर्व मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
६. मा.राज्य निवडणूक आयोग यांचे कार्यालय.
७. मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक.
८. मा.लोकआयुक्त व उपलोकआयुक्त यांचे कार्यालय.
९. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग.
१०. मुख्यमंत्री महोदय यांचे जनसंपर्क अधिकारी.
११. सर्व विभागीय आयुक्त.
१२. सर्व जिल्हाधिकारी.
१३. राज्यातील सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त.
१४. राज्यातील सर्व नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांचे मुख्याधिकारी.
१५. सर्व मंत्रालयीन विभाग.
१६. नगर विकास विभागातील सर्व कार्यासने.
१७. निवडनस्ती.

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्रमांक: एमसीओ-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-१४, दि.२३ जून, २०१५ चे

सहपत्र-“अ”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अध्यादेश-२०१५

(कलम-३ अन्वये महानगरपालिकेनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोक सेवांची सुची	आवश्यक कागद पत्र	फी	नियत काल मर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१.	जन्म प्रमाणपत्र देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	मनपा स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	जन्म व मृत्यूनोदणी अधिनियम १९६९ अन्वये प्राधिकृत अधिकारी (उपनिबंधक)	सहाय्यक आरोग्य कार्यकारी अधिकारी	आरोग्य कार्यकारी अधिकारी (MOH)
२.	मृत्यू प्रमाणपत्र देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	--,,--	३ दिवस	--,,--	सहाय्यक आरोग्य कार्यकारी अधिकारी	आरोग्य कार्यकारी अधिकारी (MOH)
३.	विवाह नोंदणी प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. वास्तव्याचा पुरावा. ३. वयाचा पुरावा ४. विवाहासाठी उपस्थित साक्षीदारांचे स्वयंघोषणापत्र ५. ९० दिवसांनंतर नोंदणी असल्यास स्वयंघोषणापत्र	--,,--	३ दिवस	विवाह नोंदणी अधिनियम-१९९८ अन्वये प्राधिकृत अधिकारी (अधिक्षक)	विवाह उपनिबंधक	उपआयुक्त
४.	मालमत्ता कर उतारा देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	--,,--	३ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
५.	थकबाकी नसल्याचा दाखला देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	--,,--	३ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
६.	अ) दस्तऐवजाच्या आधारे मालमत्ता हस्तांतरण नोंद प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. दस्तऐवजाची प्रत (खरेदी खत/ बक्षीस पत्र/वाटणीपत्र व इतर)	--,,--	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
	ब) वारसा हक्काने मालमत्ता हस्तांतरण नोंद प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. वारस हक्क प्रमाणपत्र	--,,--	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
७.	झोन दाखला देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. ७/१२ उतारा/सिटी सर्व्हे उतारा ३. मोजणी नकाशा/सिटी सर्व्हे नकाशा	--,,--	७ दिवस	सहाय्यक नगररचनाकार	नगररचनाकार	सहाय्यक संचालक नगररचना

अ.क्र.	लोक सेवांची सुची	आवश्यक कागद पत्र	फी	नियत काल मर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
८.	भाग नकाशा देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. १२/७ उतारा/सिटी सर्व्हे उतारा ३. मोजणी नकाशा/सिटी सर्व्हे नकाशा	--,,--	३ दिवस	सहाय्यक नगररचनाकार	नगररचनाकार	सहाय्यक संचालक नगररचना
९.	बांधकाम परवाना देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. वास्तुविशारदाचा दाखला. ३. मालकी हक्काची कागदपत्रे ४. बांधकाम आराखडा नकाशा ५ प्रती. ५. मोजणी नकाशा ६. मंजूर रेखांकनाची प्रत	--,,--	६० दिवस	सहाय्यक नगररचनाकार	नगररचनाकार	सहाय्यक संचालक/ उपसंचालक नगररचना / कार्यकारी अभियंता /शहर अभियंता
१०.	जोते प्रमाणपत्र	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. बांधकाम प्रारंभ प्रमाणपत्र	--,,--	१५ दिवस	सहाय्यक नगररचनाकार	नगररचनाकार	सहाय्यक संचालक/ उपसंचालक नगररचना / कार्यकारी अभियंता /शहर अभियंता
११.	भोगवटा प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. बांधकाम प्रारंभ प्रमाणपत्र ३. जोते प्रमाणपत्र ४. घर मालक/ वास्तुविशारद यांचे पूर्णत्वाचे स्वयंघोषणापत्र	--,,--	३० दिवस	सहाय्यक नगररचनाकार	नगररचनाकार	सहाय्यक संचालक/ उपसंचालक नगररचना / कार्यकारी अभियंता /शहर अभियंता
१२.	नळजोडणी देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. जागा मालकी कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	--,,--	१५ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उपअभियंता	कार्यकारी अभियंता/ अधीक्षक अभियंता
१३.	जलनिःसारण जोडणी देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. जागा मालकी कागदपत्रे. ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	--,,--	१५ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उपअभियंता	कार्यकारी अभियंता/ अधीक्षक अभियंता
१४.	अग्निशमन ना-हरकत दाखला देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. वास्तुशिल्पकार यांचा अर्ज ४. आग प्रतिबंधक उपाययोजनांबाबतची रुपरेषा ५. कॅपिटेशन फी	--,,--	७ दिवस	सहाय्यक अग्निशमन अधिकारी	मुख्य अग्निशमन अधिकारी/उप अग्निशमन अधिकारी	उपआयुक्त अग्निशमन

अ.क्र.	लोक सेवांची सुची	आवश्यक कागद पत्र	फी	नियत काल मर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१५.	अग्निशमन अंतिम ना हरकत दाखला देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. वास्तुशिल्पकार यांचा अर्ज ४. अग्निशमन यंत्रणा उभारणी केल्याचे प्रमाणपत्र ५. लायसन्स एजन्सी यांचे नमुना-अ प्रमाणपत्र ६. विकासक/सोसायटी यांचे अग्निशमन यंत्रणा सुस्थितीत ठेवण्याचे हमीपत्र	--,,--	१५ दिवस	सहाय्यक अग्निशमन अधिकारी	मुख्य अग्निशमन अधिकारी/ उप अग्निशमन अधिकारी	उपआयुक्त अग्निशमन

*****

सहपत्र-“ब”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अध्यादेश-२०१५

(कलम-३ अन्वये नगरपालिका -अ वर्ग ने जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोक सेवांची सुची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत काल मर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१.	जन्म प्रमाणपत्र देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	जन्म व मृत्यूनोदणी अधिनियम १९६९ अन्वये प्राधिकृत अधिकारी (संबंधित विभागप्रमुख)	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी
२.	मृत्यू प्रमाणपत्र देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	--,,--	३ दिवस	--,,--	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी
३.	विवाह नोंदणी प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. वास्तव्याचा पुरावा. ३. वयाचा पुरावा ४. विवाहासाठी उपस्थित साक्षीदारांचे स्वयंघोषणापत्र ५. ९० दिवसांनंतर नोंदणी असल्यास स्वयंघोषणापत्र	--,,--	३ दिवस	विवाह नोंदणी अधिनियम-१९९८ अन्वये प्राधिकृत अधिकारी (संबंधित विभाग प्रमुख)	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी
४.	मालमत्ता कर उतारा देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	--,,--	३ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी
५.	थकबाकी नसल्याचा दाखला देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	--,,--	३ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी
६.	अ) दस्तऐवजाच्या आधारे मालमत्ता हस्तांतरण नोंद प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. दस्तऐवजाची प्रत (खरेदी खत/ बक्षीस पत्र/वाटणीपत्र व इतर)	--,,--	१५ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी
	ब) वारसा हक्काने मालमत्ता हस्तांतरण नोंद प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. वारस हक्क प्रमाणपत्र	--,,--	१५ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी
७.	झोन दाखला देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. ७/१२ उतारा/सिटी सर्व्हे उतारा ३. मोजणी नकाशा/सिटी सर्व्हे नकाशा	--,,--	७ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी
८.	भाग नकाशा देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. ७/१२ उतारा/सिटी सर्व्हे उतारा ३. मोजणी नकाशा/सिटी सर्व्हे नकाशा	--,,--	३ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी

अ.क्र.	लोक सेवांची सुची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत काल मर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
९.	बांधकाम परवाना देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. वास्तुविशारदाचा दाखला ३. मालकी हक्काची कागदपत्रे ४. बांधकाम आराखडा नकाशा ५प्रती. ५. मोजणी नकाशा ६. मंजूर रेखांकनाची प्रत	--,,--	६० दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी
१०.	जोते प्रमाणपत्र	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. बांधकाम प्रारंभ प्रमाणपत्र	--,,--	१५ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी
११.	भोगवटा प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. बांधकाम प्रारंभ प्रमाणपत्र ३. जोते प्रमाणपत्र ४. घर मालक/ वास्तुविशारद यांचे पूर्णत्वाचे स्वयंघोषणापत्र	--,,--	३० दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी
१२.	नळजोडणी देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. जागा मालकी कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	--,,--	१५ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी
१३.	जलनिःसारण जोडणी देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. जागा मालकी कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	--,,--	१५ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	अतिरिक्त मुख्य अधिकारी	मुख्याधिकारी

*****

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्रमांक: एमसीओ-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-१४, दि.२३ जून, २०१५ चे

सहपत्र-“क”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अध्यादेश-२०१५

कलम-३ अन्वये नगरपालिका (ब वर्ग) ने जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील

अ.क्र.	लोक सेवांची सुची	आवश्यक कागद पत्र	फी	नियत काल मर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१.	जन्म प्रमाणपत्र देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगर पालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	जन्म व मृत्यू नोंदणी अधिनियम-१९६९ अन्वये प्राधिकृत अधिकारी (संबंधित विभाग प्रमुख)	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
२.	मृत्यू प्रमाणपत्र देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	--,,--	३ दिवस	--,,--	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
३.	विवाह नोंदणी प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. वास्तव्याचा पुरावा ३. वयाचा पुरावा ४. विवाहासाठी उपस्थित साक्षीदारांचे स्वयंघोषणापत्र ५. ९० दिवसांनंतर नोंदणी असल्यास स्वयंघोषणापत्र	--,,--	३ दिवस	विवाह नोंदणी अधिनियम-१९९८ अन्वये प्राधिकृत अधिकारी (संबंधित विभाग प्रमुख)	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
४.	मालमत्ता कर उतारा देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	--,,--	३ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
५.	थकबाकी नसल्याचा दाखला देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	--,,--	३ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
६.	अ) दस्तऐवजाच्या आधारे मालमत्ता हस्तांतरण नोंद प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. दस्तऐवजाची प्रत (खरेदी खत/ बक्षीस पत्र/ वाटणीपत्र व इतर)	--,,--	१५ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
	ब) वारसा हक्काने मालमत्ता हस्तांतरण नोंद प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. वारस हक्क प्रमाणपत्र	--,,--	१५ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
७.	झोन दाखला देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. ७/१२ उतारा/सिटी सर्व्हे उतारा ३. मोजणी नकाशा/सिटी सर्व्हे नकाशा	--,,--	७ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
८.	भाग नकाशा देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. ७/१२ उतारा/सिटी सर्व्हे उतारा ३. मोजणी नकाशा/सिटी सर्व्हे नकाशा	--,,--	३ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी

अ.क्र.	लोक सेवांची सुची	आवश्यक कागद पत्र	फी	नियत काल मर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
९.	बांधकाम परवाना देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. वास्तुविशारदाचा दाखला. ३. मालकी हक्काची कागदपत्रे ४. बांधकाम आराखडा नकाशा ५ प्रती. ५. मोजणी नकाशा ६. मंजूर रेखांकनाची प्रत	--,,--	६० दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
१०.	जोते प्रमाणपत्र	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. बांधकाम प्रारंभ प्रमाणपत्र	--,,--	१५ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
११.	भोगवटा प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. बांधकाम प्रारंभ प्रमाणपत्र ३. जोते प्रमाणपत्र ४. घर मालक/ वास्तुविशारद यांचे पूर्णत्वाचे स्वयंघोषणापत्र	--,,--	३० दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
१२.	नलजोडणी देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. जागा मालकी कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	--,,--	१५ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
१३.	जलनिःसारण जोडणी देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. जागा मालकी कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	--,,--	१५ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उपमुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी

*****

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्रमांक: एमसीओ-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-१४, दि.२३ जून, २०१५ चे

सहपत्र-“ड”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अध्यादेश-२०१५

कलम-३ अन्वये नगरपालिका (क वर्ग)/नगरपंचायतीनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील

अ.क्र.	लोक सेवांची सुची	आवश्यक कागद पत्र	फी	नियत काल मर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१.	जन्म प्रमाणपत्र देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	जन्म व मृत्यू नोंदणी अधिनियम-१९६९ अन्वये प्राधिकृत अधिकारी (संबंधित विभाग प्रमुख)	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
२.	मृत्यू प्रमाणपत्र देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	--,,--	३ दिवस	--,,--	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
३.	विवाह नोंदणी प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. वास्तव्याचा पुरावा ३. वयाचा पुरावा ४. विवाहासाठी उपस्थित साक्षीदारांचे स्वयंघोषणापत्र ५. ९० दिवसांनंतर नोंदणी असल्यास स्वयंघोषणापत्र	--,,--	३ दिवस	विवाह नोंदणी अधिनियम-१९९८ अन्वये प्राधिकृत अधिकारी (संबंधित विभाग प्रमुख)	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
४.	मालमत्ता कर उतारा देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	--,,--	३ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
५.	थकबाकी नसल्याचा दाखला देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	--,,--	३ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
६.	अ) दस्तऐवजाच्या आधारे मालमत्ता हस्तांतरण नोंद प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. दस्तऐवजाची प्रत (खरेदीखत/बक्षीस पत्र/वाटणीपत्र व इतर)	--,,--	१५ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
	ब) वारसा हक्काने मालमत्ता हस्तांतरण नोंद प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. वारस हक्क प्रमाणपत्र	--,,--	१५ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
७.	झोन दाखला देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. ७/१२ उतारा/सिटी सर्व्हे उतारा ३. मोजणी नकाशा/सिटी सर्व्हे नकाशा	--,,--	७ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी

अ.क्र.	लोक सेवांची सुची	आवश्यक कागद पत्र	फी	नियत काल मर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
८.	भाग नकाशा देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. ७/१२ उतारा/सिटी सर्व्हे उतारा ३. मोजणी नकाशा/सिटी सर्व्हे नकाशा	--,,--	३ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
९.	बांधकाम परवाना देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. वास्तुविशारदाचा दाखला. ३. मालकी हक्काची कागदपत्रे ४. बांधकाम आराखडा नकाशा ५प्रती. ५. मोजणी नकाशा ६. मंजूर रेखांकनाची प्रत	--,,--	६० दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
१०.	जोते प्रमाणपत्र	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. बांधकाम प्रारंभ प्रमाणपत्र	--,,--	१५ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
११.	भोगवटा प्रमाणपत्र देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. बांधकाम प्रारंभ प्रमाणपत्र ३. जोते प्रमाणपत्र ४. घर मालक/ वास्तुविशारद यांचे पूर्णत्वाचे स्वयंघोषणापत्र	--,,--	३० दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
१२.	नळजोडणी देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. जागा मालकी कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	--,,--	१५ दिवस	संबंधित विभाग प्रमुख	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
१३.	जलनिःसारण जोडणी देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. जागा मालकी कागदपत्रे. ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	--,,--	१५ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी

*****

Ease of Doing Business च्या अनुषंगाने महत्वाच्या असलेल्या मालमत्ता कर, पाणीपट्टी, ना हरकत प्रमाणपत्र व व्यवसाय परवाना या ४ घटकांतर्गत येणाऱ्या सर्व सेवा, आवश्यक कागदपत्रे, फी, नियतकालमर्यादा, पदनिर्देशित अधिकारी, प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत अधिसूचित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक :- ०४ सप्टेंबर, २०१७

संदर्भ:- १) महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५

२) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र.एमसीओ-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-१४, दि. ०३.०६.२०१५.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अध्यादेश- २०१५ दि. २८.०४.२०१५ रोजी लागू करण्यात आला आहे. सदर अध्यादेशातील कलम-३ मध्ये नमूद करण्यात आल्यानुसार या विभागाच्या प्रशासकीय अधिपत्याखालील राज्यातील महानगरपालिका व नगरपरिषदा / नगरपंचायती या नागरी संस्थांमार्फत देण्यात येणाऱ्या विविध सेवा सुविधांपैकी नागरी केंद्र बिंदू मानून, नागरीकांना दैनंदिन जीवनामध्ये सातत्याने आवश्यक असलेल्या १५ लोकसेवांची सूची संदर्भाधीन शासन निर्णय, दि. २३.०६.२०१५ अन्वये निश्चित करण्यात आली आहे. त्यास अनुसरून बहुतांशी महानगरपालिका व नगरपरिषदांमध्ये त्याची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे.

२. महाराष्ट्र राज्यात पात्र व्यक्तींना पारदर्शक, कार्यक्षम व समयोचित लोकसेवा देण्याच्या उद्देशाने महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ दि. २१.०८.२०१५ च्या अधिसूचनेन्वये जारी करण्यात आला आहे. केंद्र शासनाच्या Ease of Doing Business च्या अनुषंगाने महत्वाच्या असलेल्या मालमत्ता कर, पाणी पुरवठा वसुली, ना हरकत प्रमाणपत्र व व्यवसाय परवाना या ४ घटकांतर्गत येणाऱ्या खालील सेवांचा समावेश करण्याबाबत व सदर सेवांकरीता आवश्यक कागदपत्रे, फी, नियतकालमर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी तसेच प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी बाबी अधिसूचित करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुषंगाने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

शासन निर्णय :-

उपरोक्त पार्श्वभूमीवर मालमत्ताकरा संदर्भात एकूण १२ सेवा, पाणी पुरवठा वसुली संदर्भात एकूण १४ सेवा व ना-हरकत प्रमाणपत्र संदर्भात एकूण २ सेवा सोबत जोडलेल्या विवरण पत्र "अ", "ब", "क" नुसार राज्यातील सर्व महानगरपालिकांनी/ नगरपरिषदां यांनी तसेच व व्यवसाय परवाना संदर्भात एकूण १० सेवा विवरण पत्र "ड" नुसार राज्यातील सर्व महानगरपालिकांनी महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३ नुसार अधिसूचित करावयाच्या आहेत.

२. शासन निर्णयासोबतच्या विवरण पत्र "अ", "ब", "क" व "ड" मध्ये नमूद केलेल्या सेवा, आवश्यक कागदपत्रे व नियत कालावधी यामध्ये संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना (महानगरपालिका, नगरपरिषदा/ नगरपंचायती) यांना बदल करता येणार नाही.

३. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ अंतर्गत सेवा पुरविण्याकरीता आकारावयाची फी निश्चित करण्याची संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना मुभा राहिल. तसेच संबंधित नागरी स्थानिक संस्थेची रचना विचारात घेऊन पद निर्देशित अधिकारी, प्रथम अपिलीय अधिकारी व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी पदे संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना सुधारणा करता येईल.
४. राज्यातील सर्व आयुक्त, महानगरपालिका व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/ नगरपंचायती यांनी महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३ नुसार सेवा अधिसूचित करणे व त्याची अंमलबजावणी करणेबाबतची कार्यवाही करावी.
५. उपरोक्त आदेशाची अंमलबजावणी दिनांक ०१.०९.२०१७ ते दिनांक २९.०९.२०१७ या कालावधीत सुरु करण्याची जबाबदारी संबंधित महानगरपालिका आयुक्त व मुख्याधिकारी नगरपरिषदा/ नगरपंचायती यांची राहिल.
६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१७०९०४१७४७२२०६२५ असा आहे. हा निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(सं. श. गोखले)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. विरोधी पक्ष नेता, दोन्ही सभागृह, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
- २) सर्व सन्माननीय विधानसभा/ विधान परिषद व संसद सदस्य
- ३) मा.राज्यपाल महोदय यांचे सचिव
- ४) मा.मुख्यमंत्री महोदय यांचे प्रधान सचिव
- ५) सर्व मा. मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ६) मा. राज्य निवडणुक आयोग यांचे कार्यालय
- ७) मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक
- ८) मा. लोकायुक्त व उप लोकायुक्त यांचे कार्यालय
- ९) अप्पर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग
- १०) सर्व विभागीय आयुक्त
- ११) सर्व जिल्हाधिकारी
- १२) आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
- १३) आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई
- १४) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/ नगरपंचायत (सर्व)
- १५) नगर विकास विभागातील सर्व कार्यासने
- १६) निवडनस्ती

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दि. ०४.०९.२०१७ सोबतचे सहपत्र- "अ"

"मालमत्ता कर"

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५

(कलम-३ अन्वये महानगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ. क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	नव्याने कर आकारणी	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. भोगवटा प्रमाणपत्र	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
२)	पुनः कर आकारणी	विहित नमुन्यातील अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
३)	कराची मागणीपत्र तयार करणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
४)	करमाफी मिळणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
५)	थकबाकी नसल्याचा दाखला देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
६)	मालमत्ता कर उतारा देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
७)	रहिवास नसलेल्या मालमत्तांना करात सुट मिळणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
८)	मालमत्ता हस्तांतरण नोंद प्रमाणपत्र देणे/ इतर मार्गाने	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. मालकी हक्काची कागदपत्रे /नोंदणीकृत खरेदीखत	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
९)	स्वयंमुल्यांकन	विहित नमुन्यातील अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
१०)	आक्षेप नोंदविणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
११)	उप विभागामध्ये मालमत्ता विभाजन	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. मालकी हक्काची कागदपत्रे (खरेदीखत, वाटणीपत्र, बक्षीसपत्र इ.)	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी
१२)	मालमत्ता पाडणे व पुनःबांधणी कर आकारणी	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कर अधिक्षक	प्रभागक्षेत्र अधिकारी

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दि. ०४.०९.२०१७ सोबतचे सहपत्र- “अ”

“मालमत्ता कर”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५

(कलम-३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

“अ” वर्ग नगरपरिषदा

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	नव्याने कर आकारणी	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. भोगवटा प्रमाणपत्र	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
२)	पुनः कर आकारणी	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
३)	कराची मागणीपत्र तयार करणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	कर निरीक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
४)	करमाफी मिळणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	७ दिवस	कर निरीक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
५)	थकबाकी नसल्याचा दाखला देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	३ दिवस	कर निरीक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
६)	मालमत्ता कर उतारा देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	३ दिवस	कर निरीक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
७)	रहिवास नसलेल्या मालमत्तांना करात सुट मिळणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
८)	मालमत्ता हस्तांतरण नोंद प्रमाणपत्र देणे/ इतर मार्गाने	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. मालकी हक्काची कागदपत्रे/ नोंदणीकृत खरेदीखत	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
९)	स्वयंमुल्यांकन	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
१०)	आक्षेप नोंदविणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
११)	उप विभागामध्ये मालमत्ता विभाजन	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. मालकी हक्काची कागदपत्रे (खरेदीखत, वाटणीपत्र, बक्षीसपत्र इ.)	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
१२)	मालमत्ता पाडणे व पुनःबांधणी कर आकारणी	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दि. ०४.०९.२०१७ सोबतचे सहपत्र- “अ”
“मालमत्ता कर”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५
(कलम-३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

“ब” वर्ग नगरपरिषदा

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	नव्याने कर आकारणी	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. भोगवटा प्रमाणपत्र	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	उप मुख्याधिकारी कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
२)	पुनः कर आकारणी	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	उप मुख्याधिकारी कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
३)	कराची मागणीपत्र तयार करणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	कर निरीक्षक	उप मुख्याधिकारी कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
४)	करमाफी मिळणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	७ दिवस	कर निरीक्षक	उप मुख्याधिकारी कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
५)	थकबाकी नसल्याचा दाखला देणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	३ दिवस	कर निरीक्षक	उप मुख्याधिकारी कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
६)	मालमत्ता कर उतारा देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	३ दिवस	कर निरीक्षक	उप मुख्याधिकारी कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
७)	रहिवास नसलेल्या मालमत्तांना करात सुट मिळणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	उप मुख्याधिकारी कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
८)	मालमत्ता हस्तांतरण नोंद प्रमाणपत्र देणे/ इतर मार्गाने	विहित नमुन्यातील अर्ज थकबाकी नसल्याचा दाखला मालकी हक्काची कागदपत्रे/ नोंदणीकृत खरेदीखत	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	उप मुख्याधिकारी कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
९)	स्वयंमुल्यांकन	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	उप मुख्याधिकारी कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
१०)	आक्षेप नोंदविणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	उप मुख्याधिकारी कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
११)	उप विभागामध्ये मालमत्ता विभाजन	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. मालकी हक्काची कागदपत्रे (खरेदीखत, वाटणीपत्र, बक्षीसपत्र इ)	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	उप मुख्याधिकारी कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
१२)	मालमत्ता पाडणे व पुनःबांधणी कर आकारणी	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	उप मुख्याधिकारी कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दि. ०४.०९.२०१७ सोबतचे सहपत्र- "अ"

"मालमत्ता कर"

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५

(कलम-३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

"क" वर्ग नगरपरिषदा

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	नव्याने कर आकारणी	१.विहित नमुन्यातील अर्ज २. भोगवटा प्रमाणपत्र	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
२)	पुनः कर आकारणी	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
३)	कराची मागणीपत्र तयार करणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	कर निरीक्षक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
४)	करमाफी मिळणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	७ दिवस	कर निरीक्षक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
५)	थकबाकी नसल्याचा दाखला देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	३ दिवस	कर निरीक्षक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
६)	मालमत्ता कर उतारा देणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	३ दिवस	कर निरीक्षक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
७)	रहिवास नसलेल्या मालमत्तांना करात सुट मिळणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
८)	मालमत्ता हस्तांतरण नोंद प्रमाणपत्र देणे/ इतर मार्गाने	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. मालकी हक्काची कागदपत्रे/ नोंदणीकृत खरेदीखत	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
९)	स्वयंमुल्यांकन	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
१०)	आक्षेप नोंदविणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
११)	उप विभागामध्ये मालमत्ता विभाजन	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला ३. मालकी हक्काची कागदपत्रे (खरेदीखत, वाटणीपत्र, बक्षीसपत्र इ.)	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
१२)	मालमत्ता पाडणे व पुनःबांधणी कर आकारणी	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केले दर	१५ दिवस	कर निरीक्षक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी

“पाणी पुरवठा वसुली”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५

(कलम-३ अन्वये महानगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ. क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	नविन नळजोडणी	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. मालकी हक्क कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
२)	मालकी हक्कात बदल करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. मालकी हक्क कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
३)	नळजोडणी आकारामध्ये बदल करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
४)	तात्पुरते/ कायमस्वरूपी नळजोडणी खंडीत करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
५)	पुनः जोडणी करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
६)	वापरामध्ये बदल करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
७)	पाणी देयक तयार करणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
८)	फ्लंबर परवाना	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
९)	फ्लंबर परवाना नुतनीकरण करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. शैक्षणिक अर्हतेबाबतचे प्रमाणपत्र ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
१०)	थकबाकी नसल्याचा दाखला	विहित नमुन्यातील अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
११)	नादुरुस्त मिटर तक्रार करणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
१२)	अनधिकृत नळ जोडणी तक्रार	विहित नमुन्यातील अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
१३)	पाण्याची दबाव क्षमता तक्रार	विहित नमुन्यातील अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता
१४)	पाण्याची गुणवत्ता तक्रार	विहित नमुन्यातील अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दि. ०४.०९.२०१७ सोबतचे सहपत्र- "ब"

"पाणी पुरवठा वसुली"

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५

(कलम-३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

"अ" वर्ग नगरपरिषदा

अ. क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	नविन नळजोडणी	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. मालकी हक्क कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
२)	मालकीहक्कात बदल करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. मालकी हक्क कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
३)	नळजोडणी आकारामध्ये बदल करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
४)	तात्पुरते/ कायमस्वरूपी नळजोडणी खंडीत करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
५)	पुनः जोडणी करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
६)	वापरामध्ये बदल करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
७)	पाणी देयक तयार करणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
८)	प्लंबर परवाना	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
९)	प्लंबर परवाना नुतनीकरण करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. शैक्षणिक अर्हतेबाबतचे प्रमाणपत्र ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
१०)	थकबाकी नसल्याचा दाखला	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
११)	नादुरुस्त मिटर तक्रार करणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
१२)	अनधिकृत नळ जोडणी तक्रार	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
१३)	पाण्याची दबाव क्षमता तक्रार	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
१४)	पाण्याची गुणवत्ता तक्रार	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दि. ०४.०९.२०१७ सोबतचे सहपत्र- "ब"

"पाणी पुरवठा वसुली"

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५

(कलम-३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

"ब" वर्ग नगरपरिषदा/ नगरपंचायती

अ. क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	नविन नळजोडणी	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. मालकी हक्क कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
२)	मालकी हक्कात बदल करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. मालकी हक्क कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
३)	नळजोडणी आकारामध्ये बदल करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
४)	तात्पुरते/ कायमस्वरूपी नळजोडणी खंडीत करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
५)	पुनः जोडणी करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
६)	वापरामध्ये बदल करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
७)	पाणी देयक तयार करणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
८)	प्लंबर परवाना	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
९)	प्लंबर परवाना नुतनीकरण करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. शैक्षणिक अर्हतेबाबतचे प्रमाणपत्र ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
१०)	थकबाकी नसल्याचा दाखला	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
११)	नादुरुस्त मिटर तक्रार करणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
१२)	अनधिकृत नळ जोडणी तक्रार	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
१३)	पाण्याची दबाव क्षमता तक्रार	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
१४)	पाण्याची गुणवत्ता तक्रार	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

शासन निर्णय ,नगर विकास विभाग क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दि. ०४.०९.२०१७ सोबतचे सहपत्र- “ब”

“पाणी पुरवठा वसुली”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५

(कलम-३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

“क” वर्ग नगरपरिषदा/ नगरपंचायती

अ. क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	नविन नळजोडणी	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. मालकी हक्क कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
२)	मालकी हक्कात बदल करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. मालकी हक्क कागदपत्रे ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
३)	नळजोडणी आकारामध्ये बदल करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
४)	तात्पुरते/ कायमस्वरूपी नळजोडणी खंडीत करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
५)	पुनः जोडणी करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
६)	वापरामध्ये बदल करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
७)	पाणी देयक तयार करणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
८)	प्लंबर परवाना	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
९)	प्लंबर परवाना नुतनीकरण करणे	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. शैक्षणिक अर्हतेबाबतचे प्रमाणपत्र ३. थकबाकी नसल्याचा दाखला	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
१०)	थकबाकी नसल्याचा दाखला	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
११)	नादुरुस्त मिटर तक्रार करणे	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
१२)	अनधिकृत नळ जोडणी तक्रार	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
१३)	पाण्याची दबाव क्षमता तक्रार	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी
१४)	पाण्याची गुणवत्ता तक्रार	विहित नमुन्यातील अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	३ दिवस	पाणी पुरवठा अभियंता	कार्यालयीन अधीक्षक	मुख्याधिकारी

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दि. ०४.०९.२०१७ सोबतचे सहपत्र- “क”

“ना-हरकत प्रमाणपत्र”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५

(कलम-३ अन्वये महानगरपालिका/नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

महानगरपालिका

अ. क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	संबंधित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	व्यापार/ व्यवसाय / साठा करणेसाठी ना हरकत प्रमाणपत्र	योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उप आयुक्त	अतिरिक्त आयुक्त
२)	मंडपासाठी ना हरकत प्रमाणपत्र	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. रस्ता पुनर्स्थापन करार	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उप आयुक्त	अतिरिक्त आयुक्त

“अ” वर्ग नगरपरिषदा/ नगरपंचायती

अ. क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	संबंधित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	व्यापार/ व्यवसाय / साठा करणेसाठी ना हरकत प्रमाणपत्र	योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
२)	मंडपासाठी ना हरकत प्रमाणपत्र	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. रस्ता पुनर्स्थापन करार	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

“ब” वर्ग नगरपरिषदा/ नगरपंचायती

अ. क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	संबंधित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	व्यापार/ व्यवसाय / साठा करणेसाठी ना हरकत प्रमाणपत्र	योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
२)	मंडपासाठी ना हरकत प्रमाणपत्र	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. रस्ता पुनर्स्थापन करार	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

“क” वर्ग नगरपरिषदा/ नगरपंचायती

अ. क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	संबंधित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	व्यापार/ व्यवसाय / साठा करणेसाठी ना हरकत प्रमाणपत्र	योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	वरिष्ठ लिपिक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
२)	मंडपासाठी ना हरकत प्रमाणपत्र	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. रस्ता पुनर्स्थापन करार	नगरपरिषद स्तरावर निश्चित केलेले दर	७ दिवस	वरिष्ठ लिपिक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी

“व्यवसाय परवाना”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५

(कलम-३ अन्वये महानगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ. क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	संबंधित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	नवीन परवाना मिळणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उप आयुक्त	अतिरिक्त आयुक्त
२)	परवान्याचे नुतनीकरण	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उप आयुक्त	अतिरिक्त आयुक्त
३)	परवाना हस्तांतरण	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उप आयुक्त	अतिरिक्त आयुक्त
४)	परवाना दुय्यम प्रत	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उप आयुक्त	अतिरिक्त आयुक्त
५)	व्यवसायाचे नाव बदलणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उप आयुक्त	अतिरिक्त आयुक्त
६)	व्यवसाय बदलणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उप आयुक्त	अतिरिक्त आयुक्त
७)	परवाना धारक/भागीदाराचे नाव बदलणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उप आयुक्त	अतिरिक्त आयुक्त
८)	भागीदाराच्या संख्येत बदल (वाढ/ कमी)	योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उप आयुक्त	अतिरिक्त आयुक्त
९)	परवाना रद्द करणे	योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उप आयुक्त	अतिरिक्त आयुक्त
१०)	कालबाह्य परवानासाठी नुतनीकरण सूचना	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उप आयुक्त	अतिरिक्त आयुक्त

Ease of Doing Business च्या अनुषंगाने “व्यवसाय परवाना” अंतर्गतच्या सेवांसाठी आवश्यक कागदपत्रे, फी, नियतकाल मर्यादा, पदनिर्देशित अधिकारी, प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी या बाबी लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत अधिसूचित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- संकिर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक:- २६ ऑगस्ट, २०१९

संदर्भ: १) महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५

२) शासन निर्णय नगर विकास विभाग क्रमांक एम.सी.ओ-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-१४, दिनांक ०३.०६.२०१५.

३) शासन निर्णय संमक्रमांक दिनांक ०४.०९.२०१७.

प्रस्तावना:-

Ease of Doing Business च्या अनुषंगाने महत्त्वाच्या असलेल्या मालमत्ता कर, पाणीपट्टी, ना-हरकत प्रमाणपत्र व व्यवसाय परवाना या ४ घटकांतर्गतच्या सेवांसाठी आवश्यक कागदपत्रे, फी, नियतकाल मर्यादा, पदनिर्देशित अधिकारी, प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी बाबी लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत दिनांक ०४.०९.२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये अधिसूचित करण्यात आल्या आहेत. तथापि सदर शासन निर्णयान्वये “व्यवसाय परवाना ” अंतर्गतच्या सेवां विषयक बाबी या नगरपरिषदांसाठी अधिसूचित करण्यात आल्या नाहीत.

०२. “व्यवसाय परवाना” अंतर्गतच्या १० सेवांसाठी आवश्यक कागदपत्रे, फी, नियतकाल मर्यादा, पदनिर्देशित अधिकारी, प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी या बाबी दिनांक ०४.०९.२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये महानगरपालिकासाठी अधिसूचित करण्यात आल्या असल्या तरी “अ”, “ब” व “क” वर्ग नगरपालिकांसाठी या बाबी अधिसूचित करण्यात आलेल्या नाहीत. महाराष्ट्र नगरपरिषदा / नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५, मधील कलम २८० नुसार “व्यवसाय परवाना ” अंतर्गतच्या सेवा देखील नगरपरिषदा / नगरपंचायती कार्यक्षेत्रात देणे आवश्यक आहे.

शासन निर्णय:-

प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या बाबी विचारात घेऊन Ease of Doing Business च्या अनुषंगाने दिनांक ०४.०९.२०१७ अन्वये मालमत्ता कर, पाणीपट्टी, ना-हरकत प्रमाणपत्र या सेवा ज्या प्रमाणे नगरपरिषदासाठी अधिसूचित करण्याचा निर्णय घेतला आहे, त्याप्रमाणे “व्यवसाय परवाना” अंतर्गतच्या १० सेवा देखील “अ”, “ब” व “क” वर्ग नगरपरिषदां / नगरपंचायती यांनी अधिसूचित करावयाच्या आहेत.

०२. शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्रामध्ये नमूद केलेल्या सेवा, आवश्यक कागदपत्रे व नियतकालावधी यामध्ये संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना (नगरपरिषदा / नगरपंचायती) यांना बदल करता येणार नाही.

०३. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ अंतर्गत सेवा पुरविण्याकरीता आकारावयाची फी निश्चित करण्याची संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना मुभा राहिल. तसेच संबंधित नागरी स्थानिक संस्थेची रचना विचारात घेऊन पद निर्देशित अधिकारी, प्रथम अपिलीय अधिकारी व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी पदे संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना सुधारणा करता येईल.

०४. राज्यातील सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा / नगरपंचायती यांनी महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३ नुसार सेवा अधिसूचित करणे व त्यांची अंमलबजावणी करणेबाबतची कार्यवाही करावी.

०५. उपरोक्त आदेशाची अंमलबजावणी तातडीने सुरु करण्याची जबाबदारी संबंधित मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा / नगरपंचायती यांची राहिल.

०६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१९०८२६१५२०३४८३२५ असा आहे. हा निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(शंकर त्र्यं. जाधव)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग

प्रत,

१. मा. विरोधी पक्ष नेता, दोन्ही सभागृह, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
२. सर्व सन्माननीय विधानसभा/ विधानपरिषद व संसद सदस्य
३. मा. राज्यपाल महोदय यांचे सचिव
४. मा. मुख्यमंत्री महोदय यांचे प्रधान सचिव
५. सर्व मा. मंत्री/ राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
६. मा. राज्य निवडणूक आयोग यांचे कार्यालय
७. मा. मुख्य सचिव यांचे वरीष्ठ स्वीय सहायक
८. मा. आयुक्त, राज्य मुख्य सेवा हक्क आयोग
९. मा. लोकआयुक्त व उप लोकआयुक्त यांचे कार्यालय
१०. अप्पर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग

११. सर्व विभागीय आयुक्त
१२. सर्व जिल्हाधिकारी
१३. आयुक्त, सर्व महानगरपालिका
१४. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई.
१५. मुख्याधिकारी, नगरपरिषद /नगरपंचायत (सर्व)
१६. नगर विकास विभागातील सर्व कार्यासने
१७. निवडनस्ती.

शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१९ चे सहपत्र.

"व्यवसाय परवाना"

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम- २०१५

(कलम - ३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहिर करावयाचा लोकसेवेचा तपशिल

"अ" वर्ग नगरपरिषदा

अ.क्र	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	संबंधित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	नवीन परवाना मिळणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
२)	परवान्याचे नुतणीकरण	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
३)	परवाना हस्तांतरण	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
४)	परवाना दुय्यम प्रत	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
५)	व्यवसायाचे नाव बदलणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
६)	व्यवसाय बदलणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
७)	परवाना/ धारक भागीदाराचे नाव बदलणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
८)	भागीदाराच्या संख्येत बदल (वाढ/कमी)	योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
९)	परवाना रद्द करणे	योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
१०)	कालबाह्य परवानासाठी नुतणीकरण सूचना	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	अतिरिक्त मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१९ चे सहपत्र.

"व्यवसाय परवाना"

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम- २०१५

(कलम - ३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहिर करावयाचा लोकसेवेचा तपशिल

"ब" वर्ग नगरपरिषदा

अ.क्र	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	संबंधित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	नवीन परवाना मिळणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
२)	परवान्याचे नुतणीकरण	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
३)	परवाना हस्तांतरण	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
४)	परवाना दुय्यम प्रत	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
५)	व्यवसायाचे नाव बदलणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
६)	व्यवसाय बदलणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
७)	परवाना/ धारक भागीदाराचे नाव बदलणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
८)	भागीदाराच्या संख्येत बदल (वाढ/कमी)	योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
९)	परवाना रद्द करणे	योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
१०)	कालबाह्य परवानासाठी नुतणीकरण सूचना	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालयीन अधिक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१९ चे सहपत्र.

"व्यवसाय परवाना"

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम- २०१५

(कलम - ३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहिर करावयाचा लोकसेवेचा तपशिल

"क" वर्ग नगरपरिषदा/ नगरपंचायती

अ. क्र	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्र	फी	नियत कालमर्यादा	संबंधित अधिकारी	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी	द्वितीय अपिलीय प्राधिकारी
१)	नवीन परवाना मिळणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	वरिष्ठ लिपीक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
२)	परवान्याचे नुतणीकरण	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	वरिष्ठ लिपीक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
३)	परवाना हस्तांतरण	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	वरिष्ठ लिपीक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
४)	परवाना दुय्यम प्रत	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	वरिष्ठ लिपीक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
५)	व्यवसायाचे नाव बदलणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	वरिष्ठ लिपीक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
६)	व्यवसाय बदलणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	वरिष्ठ लिपीक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
७)	परवाना/ धारक भागीदाराचे नाव बदलणे	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	वरिष्ठ लिपीक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
८)	भागीदाराच्या संख्येत बदल (वाढ/कमी)	योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	वरिष्ठ लिपीक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
९)	परवाना रद्द करणे	योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	वरिष्ठ लिपीक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी
१०)	कालबाह्य परवानासाठी नुतणीकरण सूचना	१. योग्य प्रकारे भरलेले अर्ज २. कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	वरिष्ठ लिपीक	कार्यालयीन अधिक्षक	मुख्याधिकारी

Ease of Doing Business च्या अनुषंगाने महत्वाच्या असलेल्या जाहिरात परवाना, सिनेमा चित्रीकरण परवाना व व्यवसाय परवाना या ३ घटकांतर्गत येणाऱ्या सेवा, आवश्यक कागदपत्रे, फी, नियतकालमर्यादा, पदनिर्देशित अधिकारी, प्रथम व द्वितीय अपीलीय अधिकारी लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत अधिसूचित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र.१८०/नवि-२०

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक:- २९ जानेवारी, २०२१.

- वाचा:-**
- (१) महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५.
  - (२) प्रधान सचिव (उद्योग), मंत्रालय, मुंबई यांचेद्वारे नगरविकास विभाग यांना साध्य करणेकरीता Ease of Doing Business State Reforms Action Plan (SRAP-२०२०) अंतर्गत वर्ग करण्यात आलेले रिफॉर्म्स.
  - (३) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक संकीर्ण- २०१५/प्र.क्र.१८९/नवि- १४, दिनांक २३/०६/२०१५.
  - (४) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दिनांक २२/०८/२०१६.
  - (५) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि- २०, दिनांक ०४/०९/२०१७.
  - (६) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक मातंस/जेव्ही-टिसीएस/प्र.क्र.२०/३९ दिनांक १६/०९/२००८.
  - (७) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र.१८०/नवि-२०, दिनांक १४/०८/२०१९.
  - (८) नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांचे पत्र क्र. नपप्रसं/का-०८/ई-गव्हर्नन्स/EoDB/शासन निर्णय/२०२०/२८७९, दिनांक ०९.१२.२०२०.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अध्यादेश-२०१५ दि. २८.०४.२०१५ रोजी लागू करण्यात आला आहे. सदर अध्यादेशातील कलम-३ मध्ये नमुद करण्यात आल्यानुसार या विभागाच्या प्रशासकीय अधिपत्याखालील राज्यातील महानगरपालिका व नगरपरिषदा / नगरपंचायती या नागरी संस्थामार्फत देण्यात येणाऱ्या विविध सेवा सुविधांपैकी नागरी केंद्रबिंदू मानून, नागरीकांना दैनंदिन जीवनामध्ये सातत्याने आवश्यक असलेल्या १५ लोकसेवांची सुची शासन निर्णय, दि. २३.०६.२०१५ अन्वये निश्चित करण्यात आली आहे. तसेच केंद्र शासनाच्या Ease of Doing Business च्या अनुषंगाने महत्वाच्या

असलेल्या मालमत्ता कर, पाणी पुरवठा वसुली, ना हरकत प्रमाणपत्र व व्यवसाय परवाना या ४ घटकांतर्गत येणाऱ्या एकूण ३८ सेवांचा समावेश करण्याबाबत व सदर सेवांकरीता आवश्यक कागदपत्रे, फी, नियतकालमर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी तसेच प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी बाबी दिनांक ०४.०९.२०१७ व २६.०८.२०१९ अन्वये अधिसूचित करण्यात आलेल्या आहेत. त्यास अनुसरून राज्यातील बहुतांशी महानगरपालिका व नगरपरिषदा/नगरपंचायतींमध्ये विविध सेवा देण्यात येत आहेत.

०२. महाराष्ट्र राज्यात पात्र व्यक्तींना पारदर्शक, कार्यक्षम व समयोचित लोकसेवा देण्याच्या उद्देशाने महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५, दि २१.०८.२०१५ च्या अधिसूचनेन्वये जारी करण्यात आला आहे. केंद्र शासनाच्या Ease of Doing Business च्या अनुषंगाने महत्वाच्या असलेल्या नवीन जाहिरात परवाना व सिनेमा चित्रीकरण परवाना या दोन घटकांतर्गत येणाऱ्या खालील सेवांचा समावेश करण्याबाबत व व्यवसाय परवाना या घटकांतर्गत येणा-या व्यवसाय परवाना स्वयं-नुतणीकरण (ऑटो रिन्युअल) ही नवीन सेवा व सदर सेवांकरीता आवश्यक कागदपत्रे, फी, नियतकालमर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी तसेच प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी बाबी अधिसूचित करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुषंगाने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

राज्यातील सर्व महानगरपालिकांनी/ नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांनी महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३ नुसार अधिसूचित करावयाच्या आहेत.

अ) जाहिरात परवाना अंतर्गत १ सेवा - विवरण पत्र "अ"

ब) सिनेमा चित्रीकरण परवाना अंतर्गत १ सेवा - विवरण पत्र क्र. "ब"

क) व्यवसाय परवाना अंतर्गत १ सेवा - विवरण पत्र "क"

०२. शासन निर्णयासोबतच्या विवरण पत्र "अ", "ब" व "क" मध्ये नमूद केलेल्या सेवा, आवश्यक कागदपत्रे व नियत कालावधी यामध्ये संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना (महानगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपंचायती) यांना बदल करता येणार नाही.

०३. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ अंतर्गत सेवा पुरविण्याकरीता आकारावयाची फी निश्चित करण्याची संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना मुभा राहिल. तसेच संबंधित नागरी स्थानिक संस्थेची रचना विचारात घेऊन पदनिर्देशित अधिकारी, प्रथम अपिलीय अधिकारी व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी पदे संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना सुधारणा करता येईल.

०४. राज्यातील सर्व आयुक्त, महानगरपालिका व मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/नगरपंचायती यांनी महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम-२०१५ च्या कलम ३ नुसार सेवा अधिसूचित करणे व त्याची अंमलबजावणी करणेबाबतची कार्यवाही करावी.

०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक संकेतांक २०२१०१२९१४०४००४८२५ असा आहे. शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(शंकर त्र्यं. जाधव)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग

प्रत,

१. मा. विरोधी पक्षनेते, दोन्ही सभागृह, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
२. सर्व सन्माननीय विधानसभा/ विधानपरिषद व संसद सदस्य
३. मा. राज्यपाल महोदय यांचे सचिव
४. मा. मुख्यमंत्री महोदय यांचे प्रधान सचिव
५. सर्व मा. मंत्री/ राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
६. मा. राज्य निवडणूक आयोग यांचे कार्यालय
७. मा. मुख्य सचिव यांचे वरीष्ठ स्वीय सहायक
८. मा. लोकआयुक्त व उप लोकआयुक्त यांचे कार्यालय
९. मुख्यमंत्री महोदय यांचे जनसंपर्क अधिकारी
१०. मा. आयुक्त, राज्य मुख्य सेवा हक्क, निर्मळ इमारत, दुसरा मजला, नरीमन पॉईंट, मुंबई,
११. राज्यातील सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त.
१२. आयुक्त तथा संचालक, नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई.
१३. राज्यातील संबंधित नगरपरिषदा / नगरपंचायती यांचे मुख्याधिकारी
१४. नगर विकास विभागातील सर्व कार्यासन
१५. निवडनस्ती (नवि-२०).

शासन निर्णय क्र. संकिर्ण-२०१९/प्र.क्र.१८०/नवि-२०, सोबतचे सहपत्र- “अ”

“जाहिरात परवाना”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	जाहिरात परवाना/ आकाशचिन्ह परवाना (Signage License) नवीन परवाना व नुतणीकरण	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित म.न.पा.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उपआयुक्त	अतिरीक्त आयुक्त

शासन निर्णय क्र. संकिर्ण-२०१९/प्र.क्र.१८०/नवि-२०, सोबतचे सहपत्र- “अ”

“जाहिरात परवाना”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ, ब, क वर्ग नगरपरिषदा तसेच नगरपंचायती

अ.क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	जाहिरात परवाना/ आकाशचिन्ह परवाना (Signange License) नवीन परवाना व नुतणीकरण	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित न.प./न.पं.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालय अधिक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

शासन निर्णय क्र. संकिर्ण-२०१९/प्र.क्र.१८०/नवि-२०, सोबतचे सहपत्र- “ब”

“सिनेमा चित्रीकरण परवाना”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	सिनेमा चित्रीकरण परवाना (Movie Shooting License) नवीन परवाना व नुतणीकरण	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित म.न.पा.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उपआयुक्त	अतिरीक्त आयुक्त

शासन निर्णय क्र. संकिर्ण-२०१९/प्र.क्र.१८०/नवि-२०, सोबतचे सहपत्र- “ब”

“सिनेमा चित्रीकरण परवाना”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ, ब, क वर्ग नगरपरिषदा तसेच नगरपंचायती

अ.क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	सिनेमा चित्रीकरण परवाना (Movie Shooting License) नवीन परवाना व नुतणीकरण	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित न.पा./न.पं. ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यलय अधिक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

शासन निर्णय क्र. संकिर्ण-२०१९/प्र.क्र.१८०/नवि-२०, सोबतचे सहपत्र- “क”

“व्यवसाय परवाना”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	व्यवसाय परवाना स्वयं-नुतनीकरण (ऑटो-रिन्युअल) Auto-renewal of Trade License	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित म.न.पा.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	प्रभाग क्षेत्र अधिकारी	उपआयुक्त	अतिरीक्त आयुक्त

शासन निर्णय क्र. संकिर्ण-२०१९/प्र.क्र.१८०/नवि-२०, सोबतचे सहपत्र- “क”

“व्यवसाय परवाना”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ, ब, क वर्ग नगरपरिषदा तसेच नगरपंचायती

अ.क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	व्यवसाय परवाना स्वयं-नुतनीकरण (ऑटो-रिन्युअल) Auto-renewal of Trade License	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित न.प./न.पं.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र	नगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	१५ दिवस	कार्यालय अधीक्षक	उपमुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

मोबाईल टॉवर परवानगी या घटकांतर्गत येणाऱ्या सेवा, आवश्यक कागदपत्रे, फी, नियत कालमर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी, प्रथम व द्वितीय अपीलीय अधिकारी लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत अधिसूचित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक- संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक :- ३० सप्टेंबर, २०२२.

संदर्भ:

१. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-२०, दि.२३.०६.२०१५.
२. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दि.२२.०८.२०१६.
३. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-२०, दि. ०४.०९.२०१७.
४. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. मातंस/जेव्ही-टीसीएस/प्र.क्र.२०/३९ दि.१६.०९.२००८.
५. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र.१८०/नवि-२०, दि. १४.०८.२०१९.
६. नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाचे पत्र क्र.नपप्रसं/का-०८/ई-गव्हर्नंस/EoDB/२०२२/४०८२ दि.२०.०९.२०२२

प्रस्तावना:

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अध्यादेश, २०१५ दि. २८.०४.२०१५ रोजी लागू करण्यात आला आहे. सदर अध्यादेशातील कलम-३ मध्ये नमुद करण्यात आल्यानुसार या विभागाच्या प्रशासकीय अधिपत्याखालील राज्यातील महानगरपालिका व नगरपरिषदा / नगरपंचायती या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थामार्फत देण्यात येणाऱ्या विविध सेवा नागरी केंद्र बिंदू मानून नागरिकांना दैनंदिन जीवनामध्ये सातत्याने आवश्यक असलेल्या १५ लोक सेवांची सूची शासन निर्णय दि. २३.०६.२०१५ अन्वये निश्चित केली आहे.

शासनाने मालमत्ता कर, पाणी पुरवठा, ना-हरकत प्रमाणपत्र, व्यवसाय परवाना, जाहिरात परवाना व सिनेमा चित्रीकरण या घटकांतर्गत येणाऱ्या एकुण ४१ सेवांचा समावेश लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ मध्ये करण्याबाबत व या सेवांकरीता आवश्यक कागदपत्रे, फी, नियतकाल मर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी तसेच प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी बाबी सर्व महानगरपालिका/ नगरपरिषद / नगरपंचायतींनी अधिसूचित करण्याबाबत दि. ०४.०९.२०१७, दि. २६.०८.२०१९ व दिनांक २९.०९.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सूचना निर्गमित केल्या आहेत.

राज्यात पात्र व्यक्तींना पारदर्शक, कार्यक्षम व समयोचित लोकसेवा देण्याच्या उद्देशाने महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ दि. २९.०८.२०१५ च्या अधिसूचनेन्वये जारी केलेला

आहे. केंद्र शासनाने Ease of Doing Business अंतर्गत **मोबाईल टॉवर परवानगी** या सेवेचा समावेश लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ अंतर्गत करण्याबाबत व सदर सेवेकरीता आवश्यक कागदपत्रे, फी, नियत कालमर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी तसेच प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी बाबी अधिसूचित करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता, त्यानुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे:

शासन निर्णय:-

१. **मोबाईल टॉवर परवानगी** ही सेवा सोबत जोडलेल्या विवरणपत्र “अ” व “ब” नुसार राज्यातील सर्व महानगरपालिका / नगरपरिषदा /नगरपंचायती यांनी महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३ नुसार अधिसूचित करावयाची आहे.
२. या शासन निर्णयासोबतच्या विवरण पत्र “अ” व “ब” मध्ये नमूद केलेल्या सेवा आवश्यक कागदपत्रे व नियत कालावधीमध्ये संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना (महानगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपंचायती) यांना बदल करता येणार नाही.
३. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ अंतर्गत सेवा पुरविण्याकरिता आकारावयाची फी निश्चित करण्याची संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना मुभा राहिल तसेच, संबंधित नागरी स्वराज्य स्थानिक संस्थेची रचना विचारात घेऊन पद निर्देशित अधिकारी, प्रथम अपिलीय अधिकारी व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी पदे संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना सुधारणा करता येतील.
४. राज्यातील सर्व आयुक्त, महानगरपालिका व मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/नगरपंचायती यांनी महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३ नुसार सेवा अधिसूचित करण्याची व त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबतची कार्यवाही करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२२१००३१०५१४४०५२५ असा आहे. सदर आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीकांत चं. आंडगे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२

३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय मुंबई
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
५. सर्व सन्माननीय विधानसभा/विधानपरिषद व संसद सदस्य
६. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
७. अपर मुख्य सचिव (न.वि.-१) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. प्रधान सचिव, (न.वि.-२) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. प्रधान सचिव (उद्योग), उद्योग व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. आयुक्त, राज्य मुख्य सेवा हक्क, निर्मल इमारत, दुसरा मजला, नरीमन पॉईंट, मुंबई
११. आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
१२. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, बेलापूर, नवी मुंबई
१३. मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/ नगर पंचायत (सर्व)
१४. निवड नस्ती (नवि-३२).

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - "अ"

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ. क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	फी	नियत कालमर्यादा	पद निर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	मोबाईल टॉवर परवाना (Mobile Tower Approval) (Ground Base Tower & Roof Top Tower)	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. माहिती तंत्रज्ञान विभाग यांनी दिलेला परवाना ३. संबंधित इमारतीच्या मालकीहक्काचा पुरावा ४. वैध भाडेकरारनामा ५. स्थळाचा नकाशा (१:१०००) ६. ज्या इमारतीवर टॉवर उभारायचा आहे त्याचे वैध भोगवटा प्रमाणपत्र ७. संबंधित इमारतीच्या / जमिनीच्या मालकाचे ना-हरकत प्रमाणपत्र ८. सक्षम प्राधिकाऱ्याचा अग्निशमन ना-हरकत दाखला ९. सक्षम प्राधिकाऱ्याचे संरचनात्मक स्थिरता प्रमाणपत्र १०. पर्यावरण विभागाची ना-हरकत ११. संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे ना-देय प्रमाणपत्र १२. शासन वेळोवेळी निश्चित करेल असे इतर आवश्यक परवाने/दस्तऐवज	शासनाने विहित केलेले व महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	६० दिवस	सहायक नगर रचनाकार	नगर रचनाकार	सहायक संचालक/ उपसंचालक नगररचना / कार्यकारी अभियंता/ शहर अभियंता

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “ब”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये नगरपालिका व नगरपंचायतीनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ, ब, क वर्ग नगरपरिषदा तसेच नगरपंचायती

अ. क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	फी	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	मोबाईल टॉवर परवाना (Mobile Tower Approval) (Ground Base Tower & Roof Top Tower)	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. माहिती तंत्रज्ञान विभाग यांनी दिलेला परवाना ३. संबंधित इमारतीच्या मालकीहक्काचा पुरावा ४. वैध भाडेकरारनामा ५. स्थळाचा नकाशा(१:१०००) ६. ज्या इमारतीवर टॉवर उभारायचा आहे त्याचे वैध भोगवटा प्रमाणपत्र ७. संबंधित इमारतीच्या/जमिनीच्या मालकाचे ना-हरकत प्रमाणपत्र ८. सक्षम प्राधिकाऱ्याचा अग्निशमन ना-हरकत दाखला ९. सक्षम प्राधिकाऱ्याचे संरचनात्मक स्थिरता प्रमाणपत्र १०. पर्यावरण विभागाची ना-हरकत ११. संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे ना-देय प्रमाणपत्र १२. शासन वेळोवेळी निश्चित करेल असे इतर आवश्यक परवाने/दस्तऐवज	शासनाने विहित केलेले व नगरपरिषद/नगर पंचायत स्तरावर निश्चित केलेले दर	६० दिवस	बांधकाम अभियंता	अतिरीक्त मुख्याधिकारी / उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

व्यवसाय सुलभता धोरणाच्या (Ease of Doing Business) अनुषंगाने विविध घटकांतर्गत येणाऱ्या महत्वाच्या सेवा, आवश्यक कागदपत्रे, शुल्क, कालमर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी, प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत अधिसूचित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक- संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- १५ डिसेंबर, २०२२.

संदर्भ-

१. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५
२. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. एमसीओ-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-१४ दिनांक २३.०६.२०१५
३. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र. ३९८/नवि-२० दिनांक ०४.०९.२०१७
४. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र. ३९८/नवि-२० दिनांक २६.०८.२०१९
५. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र. १८०/नवि-२० दिनांक २९.०९.२०२१
६. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र. ३२/नवि-३२ दिनांक ३०.०९.२०२२
७. अपर मुख्य सचिव (उद्योग), मंत्रालय, मुंबई यांचेद्वारे नगरविकास विभाग यांना साध्य करणेकरीता Ease of Doing Business District Level Business Reforms Action Plan (DLBRAP-२०२०) अंतर्गत वर्ग करण्यात आलेले रिफॉर्म्स.

प्रस्तावना:

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अध्यादेश, २०१५ दि. २८.०४.२०१५ रोजी लागू करण्यात आला आहे. सदर अध्यादेशातील कलम-३ मध्ये नमुद केल्यानुसार या विभागाच्या प्रशासकीय अधिपत्याखालील राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थामार्फत देण्यात येणाऱ्या विविध सेवा नागरी केंद्रबिंदू मानून नागरिकांना दैनंदिन जीवनामध्ये आवश्यक असलेल्या १५ लोक सेवांची सूची शासन निर्णय दि. २३.०६.२०१५ अन्वये निश्चित केली आहे. केंद्र शासनाच्या व्यवसाय सुलभीकरण धोरणाच्या (Ease of Doing Business) अनुषंगाने मालमत्ता कर, पाणी पुरवठा, ना-हरकत प्रमाणपत्र, व्यवसाय परवाना, जाहिरात परवाना व सिनेमा चित्रीकरण इत्यादी विविध घटकांतर्गत येणाऱ्या महत्वाच्या एकूण ४२ सेवांचा समावेश लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ मध्ये करणेबाबत व सदर सेवांकरीता आवश्यक कागदपत्रे, शुल्क, कालमर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी तसेच प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी बाबी सर्व महानगरपालिका/नगरपरिषद/नगरपंचायती यांनी अधिसूचित करणेबाबत दिनांक ०४.०९.२०१७,

२६.०८.२०१९, २९.०१.२०२१ व दिनांक ३०.०९.२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत.

महाराष्ट्र राज्यात पात्र व्यक्तींना पारदर्शक, कार्यक्षम व समयोचित लोकसेवा देण्याच्या उद्देशाने महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ दि. २१.०८.२०१५ च्या अधिसूचनेन्वये जारी करण्यात आला आहे. केंद्र शासनाच्या व्यवसाय सुलभीकरण धोरणाच्या (Ease of Doing Business) अनुषंगाने महत्वाच्या असलेल्या रस्ता खोदाई परवाना, ना-हरकत दाखला व पाणीपुरवठा या तीन घटकांतर्गत येणा-या खालील चार सेवांचा समावेश करण्याबाबत व सदर सेवांकरीता आवश्यक कागदपत्रे, शुल्क, कालमर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी तसेच प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी बाबी अधिसूचित करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे:-

शासन निर्णय:-

१. या शासन निर्णयाद्वारे रस्ता खोदाई परवाना संबंधित १ सेवा, नाहरकत अंतर्गत २ सेवा व पाणीपुरवठा अंतर्गत १ सेवा सोबत जोडलेल्या विवरणपत्र "अ", "ब" आणि "क" नुसार राज्यातील सर्व महानगरपालिका/ नगरपरिषदा /नगरपंचायतींनी महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३ नुसार अधिसूचित करावी.
२. या शासन निर्णयासोबतच्या विवरण पत्र "अ", "ब" व "क" मध्ये नमूद केलेल्या सेवा, आवश्यक कागदपत्रे व नियत कालावधी यामध्ये संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना (महानगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपंचायती) यांना बदल करता येणार नाही.
३. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ अंतर्गत सेवा पुरविण्याकरीता आकारावयाचे शुल्क निश्चित करण्याची संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना मुभा राहिल तसेच, संबंधित नागरी स्थानिक संस्थेची रचना विचारात घेऊन पदनिर्देशित अधिकारी, प्रथम अपिलीय अधिकारी व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी पदांबाबत संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना सुधारणा करता येतील.
४. राज्यातील सर्व आयुक्त, महानगरपालिका व मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/नगरपंचायतींनी महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३ नुसार सदर सेवा अधिसूचित करणे व त्याची अंमलबजावणी करणेबाबतची कार्यवाही करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२२१२१५१७५९०७४२२५ असा आहे. सदर आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(श्रीकांत चं. आंडगे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय मुंबई
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
५. सर्व सन्माननीय विधानसभा/विधानपरिषद व संसद सदस्य
६. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
७. अपर मुख्य सचिव (न.वि.-१) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. प्रधान सचिव, (न.वि.-२) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. प्रधान सचिव (उद्योग), उद्योग व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. आयुक्त, राज्य मुख्य सेवा हक्क, निर्मल इमारत, दुसरा मजला, नरीमन पॉईंट, मुंबई
११. आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
१२. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, बेलापूर, नवी मुंबई
१३. मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/ नगर पंचायत (सर्व)
१४. निवड नस्ती (नवि-३२).

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - "अ"

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	रस्ता खोदाई परवानगी देणे (To grant road cutting permission) नवीन परवाना व नुतनीकरण	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित म.न.पा.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र ३. शासनाद्वारे वेळोवेळी विहित केली जातील अशी इतर आवश्यक कागदपत्रे	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	३० दिवस	उपशहर अभियंता / शहर अभियंता	उप आयुक्त (शहर / मुख्यालय)	आयुक्त

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - "अ"

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ, ब, क वर्ग नगरपरिषदा तसेच नगर पंचायती

अ. क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	रस्ता खोदाई परवानगी देणे (To grant road cutting permission) नवीन परवाना व नुतनीकरण	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित न.प./न.पं.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र ३. शासनाद्वारे वेळोवेळी विहित केली जातील अशी इतर आवश्यक कागदपत्रे	नगरपालिका/ नगरपंचायत स्तरावर निश्चित केलेले दर	३० दिवस	नगर अभियंता (स्थापत्य)	अतिरीक्त मुख्याधिकारी/ उप मुख्याधिकारी	मुख्यधिकारी

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र- “ब”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	राज्याच्या खाद्य परवान्याकरिता नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे ना-हरकत प्रमाणपत्र देणे (To issue NOC from Municipality or other Local Body for State License for Food Business)	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित म.न.पा.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र ३. ज्या इमारतीत सदर आस्थापना / कारखाना होणार आहे त्या इमारतीचे भोगवटा प्रमाणपत्र आणि सदरच्या मालकी हक्काबाबतची कागदपत्रे ४. शासनाद्वारे वेळोवेळी विहित केली जातील अशी इतर आवश्यक कागदपत्रे	महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर	३० दिवस	स्वच्छता निरीक्षक	उप आयुक्त (आरोग्य / मुख्यालय)	आयुक्त

२)	<p>खाद्य नोंदणी प्रमाणपत्राकरिता नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे आरोग्यविषयक ना-हरकत प्रमाणपत्र देणे (To issue Health NOC by Municipality/ Panchayat for Food Registration Certificate)</p>	<p>१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित म.न.पा.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र ३. ज्या इमारतीत सदर आस्थापना / कारखाना होणार आहे त्या इमारतीचे भोगवटा प्रमाणपत्र आणि सदरच्या मालकी हक्काबाबतची कागदपत्रे ४. शासनाद्वारे वेळोवेळी विहित केली जातील अशी इतर आवश्यक कागदपत्रे</p>	<p>महानगरपालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर</p>	<p>३० दिवस</p>	<p>स्वच्छता निरीक्षक</p>	<p>उप आयुक्त (आरोग्य / मुख्यालय)</p>	<p>आयुक्त</p>
----	---	--	---	----------------	--------------------------	--------------------------------------	---------------

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “ब”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ, ब, क वर्ग नगरपरिषदा तसेच नगर पंचायती

अ. क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	राज्याच्या खाद्य परवान्याकरिता नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे ना-हरकत प्रमाणपत्र देणे (To issue NOC from Municipality or other Local Body for State License for Food Business)	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित म.न.पा.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र ३. ज्या इमारतीत सदर आस्थापना / कारखाना होणार आहे त्या इमारतीचे भोगवटा प्रमाणपत्र आणि सदरच्या मालकी हक्काबाबतची कागदपत्रे ४. शासनाद्वारे वेळोवेळी विहित केली जातील अशी इतर आवश्यक कागदपत्रे	नगरपालिका/ नगरपंचायत स्तरावर निश्चित केलेले दर	३० दिवस	स्वच्छता निरीक्षक	अतिरीक्त मुख्याधिकारी/ उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

२)	<p>खाद्य नोंदणी प्रमाणपत्राकरिता नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे आरोग्यविषयक ना-हरकत प्रमाणपत्र देणे (To issue Health NOC by Municipality/ Panchayat for Food Registration Certificate)</p>	<p>१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित म.न.पा.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र ३. ज्या इमारतीत सदर आस्थापना / कारखाना होणार आहे त्या इमारतीचे भोगवटा प्रमाणपत्र आणि सदरच्या मालकी हक्काबाबतची कागदपत्रे ४. शासनाद्वारे वेळोवेळी विहित केली जातील अशी इतर आवश्यक कागदपत्रे</p>	<p>नगरपालिका/ नगरपंचायत स्तरावर निश्चित केलेले दर</p>	३० दिवस	स्वच्छता निरीक्षक	अतिरीक्त मुख्याधिकारी/ उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी
----	---	--	---	---------	-------------------	---	--------------

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “क”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	<p>पाणी उपसा करणेसाठी केंद्रीय भूजल सर्वेक्षण विभाग(अथवा इतर संबंधित विभाग) यांचे ना-हरकत प्रमाणपत्राकरिता नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे पाणी अनुपलब्धता प्रमाणपत्र देणे</p> <p>To issue Certificate of non-availability of water from water supply agency required for NOC for water abstraction from Central Ground Water Authority/ Relevant Authority</p>	<p>१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित म.न.पा.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र ३. ना-हरकत प्रमाणपत्र दिल्यानंतर भोगवटा प्रमाणपत्र घेणेबाबतचे व पर्जन्य जल पुनर्भरण करणेबाबतचे प्रतिज्ञापत्र ४. शासनाद्वारे वेळोवेळी विहित केली जातील अशी इतर आवश्यक कागदपत्रे</p>	<p>महानगर पालिका स्तरावर निश्चित केलेले दर</p>	३० दिवस	कनिष्ठ अभियंता	उप अभियंता	कार्यकारी अभियंता

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “क”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५c

(कलम ३ अन्वये नगरपालिकांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ, ब, क वर्ग नगरपरिषदा तसेच नगर पंचायती

अ. क्र.	लोकसेवेची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	पाणी उपसा करणेसाठी केंद्रीय भूजल सर्वेक्षण विभाग(अथवा ईतर संबंधित विभाग) यांचे ना-हरकत प्रमाणपत्राकरिता नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे पाणी अनुपलब्धता प्रमाणपत्र देणे To Issue Certificate of non-availability of water from water supply agency required for NOC for water abstraction from Central Ground Water Authority/ Relevant Authority	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. संबंधित न.प./न.पं.ची कोणतीही थकबाकी नसल्याचे प्रमाणपत्र ३. ना-हरकत प्रमाणपत्र दिल्यानंतर भोगवटा प्रमाणपत्र घेणेबाबतचे व पर्जन्य जल पुनर्भरण करणेबाबतचे प्रतिज्ञापत्र ४. शासनाद्वारे वेळोवेळी विहित केली जातील अशी इतर आवश्यक कागदपत्रे	नगरपालिका/ नगरपंचायत स्तरावर निश्चित केलेले दर	३० दिवस	पाणीपुरवठा अभियंता	अतिरीक्त मुख्याधिकारी/ उप मुख्याधिकारी	मुख्याधिकारी

व्यवसाय सुलभता धोरणाच्या (Ease of Doing Business) अनुषंगाने व्यापक लोकहिताच्या दृष्टीने विविध घटकांतर्गत येणाऱ्या महत्वाच्या सेवा लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत अधिसूचित करण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक- संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न.वि.-३२
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- ०९ जानेवारी, २०२४.

संदर्भ:

१. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-२०, दि.२३.०६.२०१५.
२. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दि.२२.०८.२०१६.
३. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-२०, दि. ०४.०९.२०१७.
४. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. मातंस/जेव्ही-टीसीएस/प्र.क्र.२०/३९ दि.१६.०९.२००८.
५. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र.१८०/नवि-२०, दि. १४.०८.२०१९.
६. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.३२/नवि-३२, दि. ३०.०९.२०२२.
७. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.३२/नवि-३२, दि. १५.१२.२०२२.
८. नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाचे पत्र क्र.नपप्रसं/का-०८/ई-गव्हर्नंस / RST / २०२३ / ३८८५ दि.२०.०९.२०२२
९. मुख्य सेवा हक्क आयुक्त यांचे अध्यक्षतेखाली दिनांक २१.०६.२०२३ ची बैठक.
१०. नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाचे पत्र क्र.नपप्रसं/का-०८/ई-गव्हर्नंस / RST / २०२३ / ३८८५ दि.१२.०७.२०२३

प्रस्तावना:

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ दि. २८.०४.२०१५ रोजी लागू करण्यात आला आहे. सदर अधिनियमातील कलम-३ मध्ये नमुद करण्यात आल्यानुसार या विभागाच्या प्रशासकीय अधिपत्याखालील राज्यातील महानगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपंचायती या नागरी संस्थामार्फत देण्यात येणाऱ्या विविध सेवा नागरी केंद्रबिंदू मानून, नागरिकांना दैनंदिन जीवनामध्ये आवश्यक असलेल्या एकूण ५७ सेवांचा समावेश लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ मध्ये करणेबाबत व सदर सेवांकरीता आवश्यक कागदपत्रे, शुल्क, नियत कालमर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी तसेच प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी बाबी सर्व महानगरपालिका/नगरपरिषद/नगरपंचायती यांनी अधिसूचित करणेबाबत संदर्भाधीन क्र.१ ते ७ च्या शासन निर्णयान्वये सूचना निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत.

२. मा.मुख्य लोकसेवा हक्क आयुक्त यांनी बैठकीत दिलेल्या निर्देशानुसार तसेच केंद्र शासनाच्या व्यवसाय सुलभीकरण धोरणाच्या (Ease of Doing Business) च्या अनुषंगाने महत्वाच्या असलेल्या संदर्भाधीन क्र.१ ते ७ येथील शासन निर्णयामध्ये नमूद सेवांव्यतिरिक्त अधिकच्या एकूण १० सेवांचा समावेश महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत करण्याबाबत व सदर सेवांकरीता आवश्यक कागदपत्रे, शुल्क, नियतकालमर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी तसेच प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी बाबी अधिसूचित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्यानुषंगाने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

शासन निर्णय:-

उपरोक्त पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र शुश्रूषा-गृह नोंदणी अधिनियम, १९४९ अंतर्गत शुश्रूषा-गृह परवाना, लॉजिंग हाऊस परवाना, मंगल कार्यालय /सभागृह वगैरे परवाना, फेरीवाले नोंदणी प्रमाणपत्र, दूरसंचार पायाभूत सुविधा (ऑप्टिकल फायबर) व वृक्षतोड परवानगी बाबत एकूण १० सेवा सोबत जोडलेल्या विवरणपत्र "१" ते "११" नुसार राज्यातील सर्व महानगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपंचायती करिता महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३ नुसार अधिसूचित करण्यात येत आहेत.

२. शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्र "१" ते "११" मध्ये नमूद केलेल्या सेवा, आवश्यक कागदपत्रे व नियत कालावधी यामध्ये संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणे (महानगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपंचायती) यांना बदल करता येणार नाही.

३. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ अंतर्गत सेवा पुरविण्याकरिता आकारावयाचे शुल्क निश्चित करण्याची संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना मुभा राहिल. तसेच संबंधित नागरी स्थानिक संस्थेची रचना व स्थानिक परिस्थिती विचारात घेऊन पद निर्देशित अधिकारी, प्रथम अपिलीय अधिकारी व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी पदे यात संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना सुधारणा करता येईल. तथापि, उपरोक्त दोन्ही बाबींबाबत शासनाद्वारे वेळोवेळी निर्गमित केलेले आदेश/नियम/सुधारणा नुसार आवश्यक बदल करणे नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना बंधनकारक राहिल.

४. राज्यातील सर्व आयुक्त, महानगरपालिका व मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/नगरपंचायती यांनी महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३ नुसार सदर सेवा शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून एका महिन्याच्या आत अधिसूचित करणे व त्याची अंमलबजावणी करणेबाबतची कार्यवाही करावी.

५. या शासन निर्णयात काहीही विनिर्दिष्ट केलेले असले तरीही ज्यावेळी ह्या शासन निर्णयातील दूरसंचार पायाभूत सुविधा सेवांच्या बाबतीत आवश्यक कागदपत्रे, शुल्क, पदनिर्देशित/प्रथम अपिलीय

/ द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी तरतुदीबाबत संभ्रम निर्माण होईल, त्यावेळी नगर विकास विभागाच्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांकरिता दूरसंचार पायाभूत सुविधा मार्गदर्शक सुचनांबाबत शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०२१/८.२४२/UD-२० दिनांक १९.१२.२०२२ मधील तरतुदी अथवा शासनाद्वारे वेळोवेळी निर्गमित केलेले आदेश/नियम/सुधारणा ह्या अंतिम समजण्यात येतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२४०१०९१५३९३४७६२५ असा आहे. सदर आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीकांत चं. आंडगे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय मुंबई
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
५. सर्व सन्माननीय विधानसभा/विधानपरिषद व संसद सदस्य
६. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
७. प्रधान सचिव (न.वि.-१) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. प्रधान सचिव (न.वि.-२) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. प्रधान सचिव (उद्योग), उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. मा. मुख्य आयुक्त, राज्य सेवा हक्क, निर्मल इमारत, दुसरा मजला, नरीमन पॉईंट, मुंबई
११. आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
१२. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, बेलापूर, नवी मुंबई
१३. मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/ नगर पंचायत (सर्व)
१४. निवड नस्ती (नवि-३२).

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “१”

“महाराष्ट्र शुश्रूषा-गृह नोंदणी अधिनियम, १९४९ अंतर्गत शुश्रूषा-गृह परवाना”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिका यांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ. क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	नियत कालमर्यादा	पद निर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	महाराष्ट्र शुश्रूषा-गृह नोंदणी अधिनियम, १९४९ अंतर्गत शुश्रूषा-गृह परवाना देणे	१.विहित नमुन्यातील अर्ज २.शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	३० दिवस	संबंधित महानगरपालिकेने असा परवाना देण्याकरिता प्राधिकृत केलेला सुयोग्य व सक्षम अधिकारी	अतिरीक्त महानगरपालिका आयुक्त	महानगरपालिका आयुक्त
२)	महाराष्ट्र शुश्रूषा-गृह नोंदणी अधिनियम, १९४९ अंतर्गत शुश्रूषा-गृह परवान्याचे नुतनीकरण करणे.	१.विहित नमुन्यातील अर्ज २. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	३० दिवस	संबंधित महानगरपालिकेने असा परवाना देण्याकरिता प्राधिकृत केलेला सुयोग्य व सक्षम अधिकारी	अतिरीक्त महानगरपालिका आयुक्त	महानगरपालिका आयुक्त
३)	महाराष्ट्र शुश्रूषा-गृह नोंदणी अधिनियम, १९४९ अंतर्गत परवान्यावर परवाना धारक/भागीदाराचे नाव बदलणे.	१.विहित नमुन्यातील अर्ज २. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	३० दिवस	संबंधित महानगरपालिकेने असा परवाना देण्याकरिता प्राधिकृत केलेला सुयोग्य व सक्षम अधिकारी	अतिरीक्त महानगरपालिका आयुक्त	महानगरपालिका आयुक्त

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “२”

“लॉजिंग हाऊस परवाना”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिका यांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	नियत कालमर्यादा	पद निर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	लॉजिंग हाऊस परवाना देणे.	१. विहित नमुन्यातील अर्ज ३. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	३० दिवस	संबंधित महानगरपालिकेने असा परवाना देण्याकरिता प्राधिकृत केलेला सुयोग्य व सक्षम अधिकारी	अतिरीक्त महानगरपालिका आयुक्त	महानगरपालिका आयुक्त
२)	लॉजिंग हाऊस परवान्याचे नुतनीकरण करणे.	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	३० दिवस	संबंधित महानगरपालिकेने असा परवाना देण्याकरिता प्राधिकृत केलेला सुयोग्य व सक्षम अधिकारी	अतिरीक्त महानगरपालिका आयुक्त	महानगरपालिका आयुक्त

शासन निर्णय क्र संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “३”

“लॉजिंग हाऊस परवाना”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	नियत कालमर्यादा	पद निर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	लॉजिंग हाऊस परवाना देणे.	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	३० दिवस	संबंधित नगरपरिषद / नगरपंचायतीचे मुख्याधिकारी	संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा सह आयुक्त (नगरपरिषद प्रशासन)	संबंधित विभागाचे विभागीय सह आयुक्त (नगरपरिषद प्रशासन)
२)	लॉजिंग हाऊस परवान्याचे नुतनीकरण करणे.	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	३० दिवस	संबंधित नगरपरिषद / नगरपंचायतीचे मुख्याधिकारी	संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा सह आयुक्त (नगरपरिषद प्रशासन)	संबंधित विभागाचे विभागीय सह आयुक्त (नगरपरिषद प्रशासन)

शासन निर्णय क्र संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “४”

“मंगल कार्यालय /सभागृह वगैरे परवाना”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिका यांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	नियत कालमर्यादा	पद निर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	मंगल कार्यालय / सभागृह वगैरे परवाना देणे.	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	३० दिवस	संबंधित महानगरपालिकेने असा परवाना देण्याकरिता प्राधिकृत केलेला सुयोग्य व सक्षम अधिकारी	अतिरिक्त महानगरपालिका आयुक्त	महानगरपालिका आयुक्त
२)	मंगल कार्यालय / सभागृह वगैरे परवान्याचे नुतनीकरण करणे.	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	३० दिवस	संबंधित महानगरपालिकेने असा परवाना देण्याकरिता प्राधिकृत केलेला सुयोग्य व सक्षम अधिकारी	अतिरिक्त महानगरपालिका आयुक्त	महानगरपालिका आयुक्त

शासन निर्णय क्र संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “५”

“मंगल कार्यालय /सभागृह वगैरे परवाना”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	नियत कालमर्यादा	पद निर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	मंगल कार्यालय / सभागृह वगैरे परवाना देणे.	१.विहित नमुन्यातील अर्ज २. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	३० दिवस	संबंधित नगरपरिषद / नगरपंचायतीचे मुख्याधिकारी	संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा सह आयुक्त (नगरपरिषद प्रशासन)	संबंधित विभागाचे विभागीय सह आयुक्त (नगरपरिषद प्रशासन)
२)	मंगल कार्यालय / सभागृह वगैरे परवान्याचे नुतनीकरण करणे.	१.विहित नमुन्यातील अर्ज २. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	३० दिवस	संबंधित नगरपरिषद / नगरपंचायतीचे मुख्याधिकारी	संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा सह आयुक्त (नगरपरिषद प्रशासन)	संबंधित विभागाचे विभागीय सह आयुक्त (नगरपरिषद प्रशासन)

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “६”

“फेरीवाले नोंदणी प्रमाणपत्र”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिका यांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	नियत कालमर्यादा	पद निर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	फेरीवाले नोंदणी प्रमाणपत्र देणे.	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	१५ दिवस	संबंधित महानगरपालिकेने असे प्रमाणपत्र देण्याकरिता प्राधिकृत केलेला सुयोग्य व सक्षम अधिकारी	अतिरीक्त महानगरपालिका आयुक्त	महानगरपालिका आयुक्त

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - "७"

"फेरीवाले नोंदणी प्रमाणपत्र"

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	नियत कालमर्यादा	पद निर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	फेरीवाले नोंदणी प्रमाणपत्र देणे.	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	शासनाचे सूचनांनुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	१५ दिवस	संबंधित नगरपरिषद / नगरपंचायतीचे मुख्याधिकारी	संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा सह आयुक्त (नगरपरिषद प्रशासन)	संबंधित विभागाचे विभागीय सह आयुक्त (नगरपरिषद प्रशासन)

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न.वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “८”

“दूरसंचार पायाभूत सुविधा”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिका यांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	नियत कालमर्यादा	पद निर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	भूमिगत दूरसंचार वाहिनी (ऑप्टिकल फायबर केबल) टाकण्याकरीता परवानगी देणे. (Permission for establishment of under- ground Cable Infrastructure (Optical Fibre Cable))	१.विहित नमुन्यातील अर्ज २.नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०२१/८.२४२/UD-२० दिनांक १९/१२/२०२२ मधील Schedule III नुसार आवश्यक कागदपत्रे ३.शासन वेळोवेळी विहित करील अशी इतर आवश्यक कागदपत्रे	नगरविकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०२१/८.२४२/UD-२० दिनांक १९/१२/२०२२ मधील Schedule IV नुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०२१/८.२४२/UD-२० दि. १९/१२/२०२२ मधील तरतुदीनुसार ६० दिवस	संबंधित नागरी महानगरपालिकेचे आयुक्त अथवा त्यांनी अतिरिक्त आयुक्त यांचेद्वारे प्राधिकृत इतर सुयोग्य व सक्षम अधिकारी	संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष, जिल्हास्तरीय दूरसंचार समिती	प्रधान सचिव, माहिती तंत्रज्ञान विभाग व अध्यक्ष, राज्यस्तरीय दूरसंचार समिती

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “९”

“दूरसंचार पायाभूत सुविधा”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	नियत कालमर्यादा	पद निर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	भूमीगत दूरसंचार वाहिनी(ऑप्टिकल फायबर केबल) टाकण्याकरीता परवानगी देणे. (Permission for establishment of under- ground Cable Infrastructure (Optical Fibre Cable))	१. विहित नमुन्यातील अर्ज २. नगरविकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०२१/८.२४२/UD-२० दि.१९/१२/२०२२ मधील Schedule III नुसार आवश्यक कागदपत्रे ३. शासन वेळोवेळी विहित करील अशी इतर आवश्यक कागदपत्रे	नगरविकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०२१/८.२४२/UD-२० दि.१९/१२/२०२२ मधील Schedule IV नुसार स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले शुल्क	शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०२१/८.२४२/UD-२० दि.१९/१२/२०२२ मधील तरतुदीनुसार ६० दिवस	संबंधित नगरपरिषद/नगरपंचायतीचे मुख्याधिकारी	संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष, जिल्हास्तरीय दूरसंचार समिती	प्रधान सचिव, माहिती तंत्रज्ञान विभाग व अध्यक्ष, राज्यस्तरीय दूरसंचार समिती

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “१०”

“वृक्षतोड परवानगी”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिका यांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	नियत कालमर्यादा	पद निर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	महाराष्ट्र(नागरी क्षेत्रे) वृक्ष संरक्षण आणि संवर्धन अधिनियम, १९७५ मधील कलम ८ मधील तरतुदीनुसार वृक्षतोड परवानगी देणे.	१.विहित नमुन्यातील अर्ज २.शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	स्थानिक स्तरावर विहित पद्धतीने मंजूर केलेले शुल्क	४५ दिवस	संबंधित प्राधिकरणाचे वृक्ष प्राधिकारी	संबंधित नियोजन प्राधिकरणाचे आयुक्त	संबंधित नियोजन प्राधिकरणाकडील वृक्ष प्राधिकरण

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र - “११”

“वृक्ष तोड परवानगी”

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये नगरपालिका /नगरपंचायत यांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ.क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	नियत कालमर्यादा	पद निर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्रे) वृक्ष संरक्षण आणि संवर्धन अधिनियम, १९७५ मधील कलम ८ मधील तरतुदीनुसार वृक्ष तोड परवानगी देणे.	१.विहित नमुन्यातील अर्ज २.शासन वेळोवेळी विहित करील अशी आवश्यक कागदपत्रे	स्थानिक स्तरावर विहित पद्धतीने मंजूर केलेले शुल्क	४५ दिवस	संबंधित प्राधिकरणाचे वृक्ष अधिकारी	संबंधित नियोजन प्राधिकरणाचे मुख्याधिकारी	संबंधित नियोजन प्राधिकरणाकडील वृक्ष प्राधिकरण

व्यवसाय सुलभता धोरणाच्या (Ease of Doing Business) अनुषंगाने व्यापक लोकहिताच्या दृष्टीने विविध घटकांतर्गत येणाऱ्या महत्वाच्या सेवा लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत अधिसूचित करण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक- संकीर्ण-०९२४/प्र.क्र. ३२/न.वि.-३२
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- २७ नोव्हेंबर, २०२४.

संदर्भ:

१. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-२०, दि.२३.०६.२०१५.
२. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३९८/नवि-२०, दि.२२.०८.२०१६.
३. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.१८९/नवि-२०, दि. ०४.०९.२०१७.
४. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. मातंस/जेव्ही-टीसीएस/प्र.क्र.२०/३९ दि.१६.०९.२००८.
५. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र.१८०/नवि-२०, दि. १४.०८.२०१९.
६. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.३२/नवि-३२, दि. ३०.०९.२०२२.
७. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.३२/नवि-३२, दि. १५.१२.२०२२.
८. नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाचे पत्र क्र.नपप्रसं/का-०८/ई-गव्हर्नस / RST / २०२३ / ३८८५ दि.२०.०९.२०२२
९. मुख्य सेवा हक्क आयुक्त यांचे अध्यक्षतेखाली दिनांक २१.०६.२०२३ ची बैठक.
- १०.नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाचे पत्र क्र.नपप्रसं/का-०८/ई-गव्हर्नस / RST / २०२३ / ३८८५ दि.१२.०७.२०२३
- ११.नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/नवि-३२, दि. ०९.०१.२०२४.
- १२.राज्य मानवी हक्क आयोगात दाखल सुओमोटो केस क्र. ४२७२/१३/३०/२०२२ च्या अनुषंगाने मा.मुख्य सचिव यांचे अध्यक्षतेखाली दिनांक ०९.०९.२०२४ रोजीची बैठक.

प्रस्तावना:

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ दि. २८.०४.२०१५ रोजी लागू करण्यात आला आहे. सदर अधिनियमातील कलम-३ मध्ये नमुद करण्यात आल्यानुसार या विभागाच्या प्रशासकीय अधिपत्याखालील राज्यातील महानगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपंचायती या नागरी संस्थामार्फत देण्यात येणाऱ्या विविध सेवा नागरी केंद्रबिंदू मानून, नागरिकांना दैनंदिन जीवनामध्ये आवश्यक असलेल्या एकुण ६७ सेवांचा समावेश लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ मध्ये करणेबाबत व सदर सेवांकरीता आवश्यक कागदपत्रे, शुल्क, नियत कालमर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी तसेच प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी बाबी सर्व महानगरपालिका/नगरपरिषद/नगरपंचायती यांनी

अधिसूचित करणेबाबत संदर्भाधीन क्र.१ ते ७ व संदर्भाधीन क्र.११ च्या शासन निर्णयान्वये सूचना निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत.

२. मा.मुख्य लोकसेवा हक्क आयुक्त यांनी बैठकीत दिलेल्या निर्देशानुसार तसेच केंद्र शासनाच्या व्यवसाय सुलभीकरण धोरणाच्या (Ease of Doing Business) च्या अनुषंगाने महत्वाच्या असलेल्या संदर्भाधीन क्र.१ ते ७ व संदर्भाधीन क्र.११ येथील शासन निर्णयामध्ये नमूद सेवांव्यतिरिक्त अधिकच्या एकूण ०३ सेवांचा समावेश महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत करण्याबाबत व सदर सेवांकरीता आवश्यक कागदपत्रे, शुल्क, नियतकालमर्यादा, पद निर्देशित अधिकारी तसेच प्रथम व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी बाबी अधिसूचित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्यानुषंगाने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

शासन निर्णय:-

उपरोक्त पार्श्वभूमीवर १) महानगरपालिका, नगरपालिका व नगरपंचायत क्षेत्रातील रस्त्यावरील खड्डे बुजविणे २) महानगरपालिका, नगरपालिका व नगरपंचायत क्षेत्रातील गटारांवरील झाकणे सुस्थितीत ठेवणे ३) महानगरपालिका, नगरपालिका व नगरपंचायत क्षेत्रात स्वच्छता राखणे इ. विविध एकूण ०३ सेवा सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रानुसार राज्यातील सर्व महानगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपंचायती करिता महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३ नुसार अधिसूचित करण्यात येत आहेत.

२. शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्रामध्ये नमूद केलेल्या सेवा, आवश्यक कागदपत्रे व नियत कालावधी यामध्ये संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणे (महानगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपंचायती) यांना बदल करता येणार नाही.

३. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ अंतर्गत सेवा पुरविण्याकरिता आकारावयाचे शुल्क निश्चित करण्याची संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना मुभा राहिल. तसेच संबंधित नागरी स्थानिक संस्थेची रचना व स्थानिक परिस्थिती विचारात घेऊन पद निर्देशित अधिकारी, प्रथम अपिलीय अधिकारी व द्वितीय अपिलीय अधिकारी इत्यादी पदे यात संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणांना सुधारणा करता येईल. तथापि, उपरोक्त दोन्ही बाबीबाबत शासनाद्वारे वेळोवेळी निर्गमित केलेले आदेश/नियम/सुधारणा नुसार आवश्यक बदल करणे नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना बंधनकारक राहिल.

४. राज्यातील सर्व आयुक्त, महानगरपालिका व मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/नगरपंचायत यांनी महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३ नुसार सदर सेवा शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून एका महिन्याच्या आत अधिसूचित करणे व त्याची अंमलबजावणी करणेबाबतची कार्यवाही करावी.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२४११२७११३००९६८२५ असा आहे. सदर आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीकांत चं. आंडगे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय मुंबई
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
५. सर्व सन्माननीय विधानसभा/विधानपरिषद व संसद सदस्य
६. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
७. प्रधान सचिव (न.वि.-१) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. प्रधान सचिव (न.वि.-२) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. प्रधान सचिव (उद्योग), उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. मा. मुख्य आयुक्त, राज्य सेवा हक्क, निर्मल इमारत, दुसरा मजला, नरीमन पॉईंट, मुंबई
११. आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
१२. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, बेलापूर, नवी मुंबई
१३. उप सचिव (नवि-२३) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१४. मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/ नगर पंचायत (सर्व)
१५. निवड नस्ती (नवि-३२).

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-०९२२/प्र.क्र.३२/न. वि.-३२ सोबतचे सहपत्र

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५

(कलम ३ अन्वये महानगरपालिका/नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांनी जाहीर करावयाचा लोकसेवेचा तपशील)

अ. क्र.	लोकसेवांची सूची	आवश्यक कागदपत्रे	शुल्क	नियत कालमर्यादा	पदनिर्देशित अधिकारी	प्रथम अपिलीय अधिकारी	द्वितीय अपिलीय अधिकारी
१)	रस्त्यांवरील खड्डे बुजविणे	पुराव्यासह अर्ज उदा. जीओ टॅग केलेले फोटो इत्यादी	स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले	५ दिवस	सहाय्यक आयुक्त / विभाग प्रमुख	उप आयुक्त / उप मुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	महानगरपालिका आयुक्त / मुख्याधिकारी
२)	गटारावरील झाकणे सुस्थितीत ठेवणे	पुराव्यासह अर्ज उदा. जीओ टॅग केलेले फोटो इत्यादी	स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले	५ दिवस	सहाय्यक आयुक्त / विभाग प्रमुख	उप आयुक्त / उप मुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	महानगरपालिका आयुक्त / मुख्याधिकारी
३)	शहरात स्वच्छता ठेवणे	पुराव्यासह अर्ज उदा. जीओ टॅग केलेले फोटो इत्यादी	स्थानिक स्तरावर निश्चित केलेले	१ दिवस	सहाय्यक आयुक्त / विभाग प्रमुख	उप आयुक्त / उप मुख्याधिकारी/ कार्यालयीन अधिक्षक	महानगरपालिका आयुक्त / मुख्याधिकारी